

Daiva Adamkavičienė Pasvalio kultūros centro folkloristė

Folkloro ansambliai ir etninės kultūros renginiai Pasvalio rajone

Paskutiniaisiais dešimtmečiais mažėja anksčiau buvusių pagrindinių tradicinių kultūros perdavimo institutų – šeimos ir kaimo bendruomenės – įtaka. Etninės kultūros perdavimo iš kartos į kartą, etninės kultūros tęstinumo funkcijas savaime pereina švietimo ir kultūros įstaigoms. Mūsų rajono kultūros ir švietimo įstaigos puoselėja ir skleidžia etninę kultūrą visais įmanomais būdais.

Etninės kultūros sklaida Pasvalio rajone vyksta per folkloro ansamblių veiklą ir renginius. Didžiausias dėmesys skiriamas lietuvių liaudies tradicijų populiarinimui - folkloro festivaliai. Mūsų rajone tradiciniais tapo du festivaliai – “Saula riduolėla” ir Aukštaitijos vaikų folkloro festivalis “Vaikų velykėlės” (pastarasis keli metai jau neorganizuojamas dėl lėšų stygiaus).

Galima paminėti keletą renginių, vykstančių rajone: Sekminių šventę Daujėnuose, Vaikų velykėlės, Joninių šventės (nors jos nuo tradicinių yra labia nutolę), Advento vakarai. Pasvalio kultūros centras organizuoja vaikų folkloro ansamblių šventę “Pavasarielis linksmas atėjo”, vaikų folkloro atlikėjų konkurso “Tramtatulis” rajoninį turą, rajono kaimo kapelių šventę “Kieman svečiai suvažiavo”, rajono folkloro ansamblių suėjimą “Išlėk, sakale”, įsijungiame į projektą “Šoka visa Lietuva”. Raubonių skyrius kartu su bendruomene organizuoja amatų ir kulinarinio paveldo festivalį “Vilnonės dienos”, Valakėlių skyrius organizuoja tradicinio folkloro ir kulinarinio paveldo šventę “Pyraginės”, Dambrelių festivalį, Naktišokius “Šokame Nepriklausomybę”.

Pagrindiniai folkloro saugotojais, tęsėjais ir skleidėjais taip pat tampa *folkloro ansambliai*, savo repertuarą grindžiantys etnografinės srities tautosakos visuma. Koncertinių programų metu populiarinantys ir skleidžiantys savo regiono, vietovės folklorą. Ansamblio nariai ir stebintys jų koncertus, gali labiau įsigilinti į vietos etnografinės srities dainavimo, šokio tradicijas, taip pat rengtis ir susipažinti tos srities drabužiais, dainuoti ir kalbėti tarmiškai.

Rajone šiuo metu yra veikiantys folkloro **9** ansambliai, 8 iš jų dalyvavo atrankoje į Šimtmečio Dainų šventę.

Iš jų: suaugusiųjų 4 ir 4 vaikų ir vienas jaunimo folkloro ansamblis. 3 vaikų ansambliai veikia mokyklose – Narteikių mokykloje – darželyje „Linelis“, Svalios progimnazijoje ir Daujėnų pagrindinėje mokykloje

Galime pasidžiaugti, jog beveik visi ansambliai aprūpinti tautiniais kostiumais. Šiomet taip pat skirtas finansavimas tautiniams kostiumams įsigyti. Po truputį ansambliai yra aprūpinami muzikos

instrumentais (nupirktos dvi naujos armonikos, basetlė). Džiaugiamės, jog jau savo rankose turime naują kompaktinę plokštelę „Pasvalio ir Pakruojo tradiciniai muzikantai“.

Deja, susiduriame su didžiule problema - visuomenei folkloras nepatrauklus, į renginius ateina vos keli žiūrovai, folkloro ansambliai įdomūs tik patys sau, turi labai mažai koncertų. Romansai – tai vienintelė folkloro atšaka, kurią dar klauso žiūrovai. Tačiau ansamblių tikslas nėra dainuoti tik romansus. Gaila, jog pamažu prarandame savo šaknis.